

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH
ERASMUS-JMO-2022-COE — Jean Monnet Actions in the field of Higher
Education: Centres of Excellence

Project: 101085385 — EFVDE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Workshop for students
(no 10)

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для практиків є частиною проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

Workshop for students no 10

(26 February 2025)

Agenda:

Blockchain, artificial intelligence and the law
Legal framework for digital content and digital services
Liability of Intermediaries of Information society services in Ukraine and in the EU

Topic:

Legal responsibility for the use of artificial intelligence

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для студентів № 10 (26 лютого 2025)

Напрямки обговорення:

1. Відповідальність за дії ШІ
2. Шкода, яку заподіяно через використання ШІ
3. Дефекти ШІ

Тема:

Юридична відповідальність за використання штучного інтелекту

Юридична відповідальність за використання ШІ

Наталія Юліївна Філатова-Білоус

провідна спеціалістка Центру права, етики та цифрових технологій,
доцентка кафедри цивільного судочинства, арбітражу та міжнародного
приватного права, к.ю.н., доцентка

Garcia v. Character Techs. (2024)

- Character.AI – застосунок, що дозволяє користувачам спілкуватися з існуючими персонажами або створювати своїх
- підліток зі штату Флорида створив персонажа Дейнеріс і спілкувався з нею. Через деякий час покінчив життя самогубством
- Його мати звернулася до компанії-розробника застосунка, безпосередніх його розробників (працівників) та компанії Google, яка просувала застосунок із позовом про відшкодування моральної шкоди
- Проблеми юридичної відповідальності:
 - Чи може застосунок ШІ уважатися продуктом, продукцією?
 - Хто з відповідачів несе відповідальність?
 - Як довести умови відповідальності в цій справі?

Типові і можливі кейси щодо відповідальності

- Відшкодування шкоди, завданої здоров'ю особи, що використовує ШІ
- Відшкодування шкоди, завданої майну особи, що використовує ШІ
- Відшкодування шкоди, завданої внаслідок застосування ШІ щодо особи у спосіб, що порушує її конституційні права права (на свободу пересування, на працевлаштування тощо)
- Відшкодування шкоди, завданої внаслідок застосування ШІ щодо особи у спосіб, що призводить до порушення її прав на нематеріальні активи (онлайн акаунти в соц.мережах, дані, сервіси, до яких вона мала доступ, тощо)

Законодавчі рішення - ЄС

Відкликаний
11.02.2025

РЕГЛАМЕНТ 2024/1689 ПРО ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ (AI ACT)

- Містить базові терміни та їх визначення щодо ШІ
- Визначає права та обов'язки осіб, що виводять на ринок свою продукцію на базі ШІ
- Класифікує системи ШІ залежно від ризику їх використання
- Визначає міри адміністративної відповідальності за порушення обов'язків

ДИРЕКТИВА 2024/2853 ПРО ПРОДУКТОВУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- Регулює недоговірну відповідальність перед споживачами за дефектну продукцію, в тому числі – дефектне програмне забезпечення
- Визначає коло відповідальних осіб
- Визначає умови відповідальності
- Регулює питання доказування

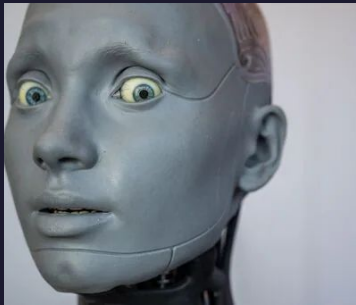
ПРОЕКТ ДИРЕКТИВИ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ШІ

- регулює позадоговірну відповідальність розробників і користувачів систем ШІ перед потерпілими
- визначає правила надання доказів у справах щодо відшкодування шкоди
- визначає розподіл тягара доказування у справах щодо шкоди, заподіяної ШІ

Що таке ШІ як інструмент заподіяння шкоди?

- ШІ – це система, яка сконструйована, щоб функціонувати з різним рівнем автономності, адаптуватися до нових умов після запуску і розуміти із вхідних даних, які вона отримує, як видавати певні результати (передбачення, контент, рекомендації, рішення тощо) (AI Act, Проект Директиви про відповідальність ШІ)
- ШІ – це різновид програмного забезпечення (software), а воно є продукцією (Директива про продуктову відповідальність)

Хто несе відповідальність перед потерпілим?

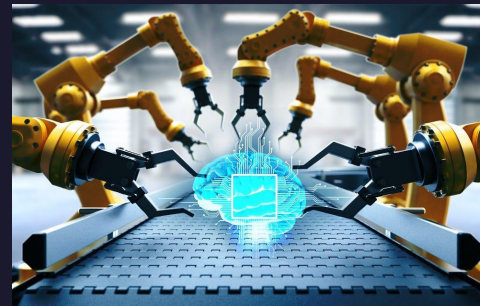
Сам ШІ як суб'єкт права (електронна особа)

Резолюція Європарламенту від 16.02.2017

Страхова компанія або фонд

Резолюція Європарламенту від 16.02.2017

Розробник системи ШІ (особа, що виробляє)

Директива ЄС про продуктову відповідальність

Дистриб'ютор ШІ (особа, що виводить на ринок)

Директива ЄС про продуктову відповідальність

УМОВИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: КЛАСИКА ЖАНРУ

Проти-
правніст
ь
(дефект-
ність)

Шкод
а

Вина

Причинн
о-
наслідко-
вий
зв'язок

Умови продуктової відповідальності:

Дефект

Причинно-наслідковий зв'язок

Шкода

Дефект ШІ

- Проблема визначення – коли ШІ функціонує неправильно?
- Проблема доведення для потерпілого: як довести неправильне функціонування?
- Допомагає презумпція наявності дефекту, якщо неправильне функціонування є очевидним

Шкода

- **Шкода, яка відшкодовується**

- заподіяна здоров'ю (витрати на лікування)
- заподіяна майну
- заподіяна знищенням даних
- моральна шкода – згідно з національними законами держав-членів ЄС

- **Шкода, яка не відшкодовується:**

- упущена вигода
- шкода, завдана у зв'язку з порушенням права на приватність
- шкода, завдана внаслідок порушення конституційних прав

Причинно-наслідковий зв'язок

- Презюмується, якщо встановлено, що продукція має дефект і зазвичай такий дефект заподіює таку шкоду
- Презюмується, якщо в силу складності технології і наукової розробки позивач несе надмірний тягар доказування

Co-funded by the
European Union

Ці матеріали підготовлені командою проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”. Матеріали є частиною проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Ви можете зв’язатися з нами за адресою
yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua

Co-funded by the
European Union

The training materials were prepared by the project team of The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era. The materials are the part of the project The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

You can contact us yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua